

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő Barna Zoltán

Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 224-223, 426-135, 214-025, 214-026

XXXIX. évfolyam

1978. március

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L Á G A

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr.Vas Tibor elnök
 Felelős kiadó: dr.Bódi István főtítkár
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1.ut 47.
 Telefon: 214-025, 214-026,
 224-223, 426-185

=====

T a r t a l o m j e g y z é k:

	oldal
Joódy Anna: Tájékoztató szövetségünk 1977.évi küldött- közgyűlésének eseményeiről.	2
Elnökségi Ulés.	8
Megyei szervezeteink életéből.	
Borsod megyei tudósítás.	8
Csik Lajos: Somogy megyei tudósítás	9
Komárom megyei tudósítás.	
Hir Békés megyéből.	
Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás.	10
Molnár Zoltán: Fenyőfa Ünnepe.	11
Dr.Domonkos János: Vonattal Skandináviába.III.rész.	11
Dr.Falvai Ferenc: Jogi rovat.	
Dr.Kovács Miklós: A nyugdíjtörvény egyes rendelkezései- nek módosítása 1978.jan.1-től.	13
Módosítások a munkajog területén.	14
Dr.Domonkos János: Életemről-munkámról.	
Egy vörös katona elmondja életét. Bemutat- juk sorstársunkat Medve Lajost.	15
Kiss János: Törődjünk többet egészségünkkel.	17
Dr.Molnár Katalin: Nők részére	
Teleki Blanka a nőnevelés uttörője.I.rész	18
Barna Zoltán: Zenei rovat.	
Dr.Domonkos János: Ötven éves a vakok Homérosz Kórusa	19
György Tamás: Technikai rovat.	
A telefon. IV. rész	22
Dr.Domonkos János: Kulturális életünk hírei.	
Bódi Emese: Kirándulás Kassára.	23
Áprilisi eseménynaptár	24
Dénes József: Sportrovat.	
Hirth Ignác: Beszámoló a Turista Szakosz- tály 1977. évi munkájáról.	24
Lak István: Szakmunkásképző iskolánk életéből.	
Molnár Irén és Plank László: Karácsonyi műsoros est.	26
Telefonkezelőink figyelmébe!	26
Közlemények.	26

Jódy Anna:

Tájékoztató szövetségünk 1977. évi küldöttközgyűlésének
eseményeiről.

A szövetség új alapszabálya kimondja:

"A küldöttközgyűlés a tagok összességének képvisellete és a Szövetség legfőbb szerve." /8.§./1./.

"A Központi Elnökség 13 tagból és 3 póttagból álló, a Küldöttközgyűlés által 5 évi időtartamra a küldöttek közül titkosan választott testület." /11.§./1./.

Ennek megfelelően a megyei szervezetek elnökség- és küldöttválasztó taggyűlései után 1977. december 3-án és 4-én tartottuk szövetségünkben a Küldöttközgyűlést, melynek feladata a szövetség négyéves munkájának értékelése és a Központi Elnökség, valamint a fontosabb bizottságok megválasztása ötévi időtartamra.

A vendégek között üdvözölhettük Jakab Anna főosztályvezető-helyettest, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának képviselőjében, Ortutai Zsuzsát, a Magyar Vöröskereszt alelnökét, Kovácsné elvtársnőt, a Magyar Nők Országos Tanácsának képviselőjét, Farkas Lászlót, a Hazafias Népfronttól és Koreczki Gusztáv elvtársat, a XIV. ker. Pártbizottság titkárát.

December 3-án délelőtt 10,50 órakor dr. Vas Tibor elnök megnyitotta a Küldöttközgyűlést. Megemlékezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójáról. A történelmi visszatekintés arra is alkalmat adott, hogy a résztvevők bepillantassanak a magyar vakügy helyzetébe, ill. megismerjék a fejlődést, az eredményeket.

Az elnökség írásos beszámolóját, amely hű képet adott a szövetség négyéves munkájáról, a küldöttek előzőleg megkapták. Dr. Bódi István főtitkár a továbbiakban szóbeli kiegészítést tett a beszámolóhoz:

- Helyesbitette a Komárom megyei szervezet létszámadatait, amelyek a beszámolóban tévesen szerepeltek. Össztaglétszám: 366; vak: 354; gyengénlátó: 12; vak férfi: 160; vak nő: 194; gyengénlátó férfi: 5; gyengénlátó nő: 7.

- A Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat Tatabányán létesített kooperációs műhelyt, amely a vak dolgozók számára rendszeres munkalehetőséget biztosít.

- Budapesten KISZ szervezetünk három vitakört indított a közelmúltban, ahol a KISZ tagokon kívül több fiatal is aktívan részt vett, akik nem tagjai a szervezetnek.

- Mivel számos jelzés érkezett a szövetségbe a hangoskönyvtári kölcsönzés szüneteltetése miatt, ezért a főtitkár tájékoztatást adott arról, hogy a könyvtári kölcsönzés szüneteltetésének oka a könyvtáros tartós betegsége volt. A hosszabb munkaerőkiesések során megoldás csak akkor várható, ha megfelelő létszámmal rendelkezünk. A létszámfejlesztés során a hangos- és Braille könyvtárba egy harmadik személy alkalmazását tervezzük, aki a hosszabb ideig távol lévő könyvtárosok helyettesítését is el látja majd.

A főtitkár javasolta, hogy a beszámoló XII. fejezetének B/5. pontját az alábbiakkal egészítsék ki:

"Az eredményesen folyó öntevékeny kulturmunkát és a kulturális szolgáltatásokat, valamint a sporttevékenységet változatlanul tovább kell fejleszteni."

Az A. és B. pontok változatlanul hagyásával egy C. pont beiktatását is javasolta, amely így hangzik: "C./ Szélesíteni kell a vakok és gyengénlátók tömegsport tevékenységét, különösen az uszást kell szorgalmazni, valamint hazai viszonylatban új sportágakat kell kibontakoztatni."

A beszámoló kiegészítése és a határozati javaslat előterjesztése után dr. Vas Tibor megnyitotta a beszámoló feletti vitát.

Nemcsak a hozzászólások magas száma /23-an közölték észrevételeiket, javaslataikat/, de a hozzászólók felkészültsége is bizonyítja, hogy a küldöttek ismerik, sajátjuknak érzik a szövetség gondjait, igyekeznek azok megoldását elősegíteni. A beszámolót a küldöttek jónak tartották, elfogadásra javasolták.

Örvendetes tény, hogy több megyében hoztak létre körzeti csoportokat a tagság fokozottabb összefogására. Pinviczki György, a budapesti és pest megyei szervezet titkára arról számolt be, hogy befejeződött a szervezetnél az öt körzeti csoport kialakítása. A körzetek a beszámolási időszakban megkezdték a munkájukat. A legfontosabb feladatnak ő is a tagszervezést tartja, amelyet főleg Pest megye területén kell intenzíven folytatni. A kerületi tanácsok sokat segítenek a tagszervezésben. Ezt a segítséget várják a megyei tanácstól is.

Az egyik hozzászóló javasolta, hogy a járási székhelyekre, ahol körzeti csoport működik, biztosítson a szövetség utazási kedvezményt ugyanugy, mint a megyeszékhelyre. Ide kapcsolódik még az az igény, hogy a nagyobb taglétszámú megyei szervezetek alkalmazzanak függetlenített adminisztrátort, mert csak így tudják biztosítani az ügyintézés folyamatosságát. Néhány megyében már függetlenített dolgozó végzi az ügyintézését, de ezt máshol is igénylik.

Többen vannak a tagtársak közül, akik társadalmi munkában sokat dolgoznak a megyei szervezeteknél. Kérték, hogy a szövetség biztosítson lehetőséget az aktívák jutalmazására. A Veszprém Megyei Tanács a konkrét segítségen túl figyelemmel kíséri a megyei szervezet tevékenységét. Ha valaki a vakügy érdekében kiemelkedő munkát végez, az a tanácstól is méltó elismerésben részesül.

A tagszervezéssel, a tagdíj befizetésével is sokan foglalkoztak. Elgondolkoztató, hogy hazánkban a személyi járadékban részesülők száma kb. 34 ezer, ezzel szemben a szövetség taglétszáma aránytalanul kevés, alig éri el a 18 ezret. A taglétszám emelése nemcsak a szövetség központjának, de minden megyei szervezetnek fontos feladata. A társadalmi szervek, főleg a Vöröskereszt helyi szervei is sokat segíthetnek a tagszervezésben. A helyi tanácsok segítségét is igénybe vehetik a megyei szervezetek. A tagfelvételnél több figyelmet kell fordítani arra, hogy nyilvántartásba kerüljenek azok a személyek, akiknek munkába helyezését meg kell oldani. A rendszeres munka nemcsak a jövedelem növelése miatt fontos, hanem azért is, hogy a vak ember megőrizze, vagy visszanyerje önbizalmát. Dr. Solymos Gyula a beszámoló IV. fejezetével kapcsolatban megjegyzi, hogy a Központi Elnökség mindig fontos feladatának tekinti a sorstársak foglalkoztatását. A célvállalatok és a célszövetkezet munkája népgazdasági szempontból is jelentős. /1977-ben az említett üzemek termelési értéke várhatóan el fogja érni a 250 millió forintot./ Gondot jelent a vállalatoknál a főfoglalkozású és a rokkant nyugdíjas dolgozók nem megfelelő aránya. Sokan csak azért százalékoltatják le magukat, hogy a nyugdíj mellett tovább dolgozva több legyen a jövedelmük. Ez a tény feszültséget okoz a vállalaton belül a dolgozók között. Felvilágosító munkával el kell érni, hogy csak azok kérjék a rokkantsági nyugdíj megállapítását, akiknek ezt valóban egészségi okok indokolják.

A küldöttek közül többen jelezték, hogy főleg a falvakban élő sorstársak elhelyezkedése nehézségekbe ütközik. Kutatni kellene új munkalehetőségek után. Az általános iskolát végzett fiatalok, még a gyengébb képességűek sem nagyon akarnak fizikai munkakörben elhelyezkedni. A szülők és a tanulók megfelelő felkészítésétől, a helyes pályairányítástól várható ezen a téren eredmény.

A Küldöttközgyűlésen is problémaként szerepelt a vak értelmiségiek elhelyezkedése. Külföldi tapasztalatok alapján említették a felszólalók, hogy az egyetemet végzett sorstársak középiskolai tanárként megállják a helyüket. Az automatizálás, a számítógépes adatfeldolgozás szintén megoldást jelenthetne a magasan kvalifikált személyek elhelyezésében. A szakmunkások száma kevés. A szövetségnek fontos feladata, hogy a vak gyermek szüleit, ill. az általános iskola végzős diákjait megismertesse a lehetőséggel, hogy milyen szakmákat sajátíthatnak el.

- Az elmúlt 17 év alatt közel 700 szakmunkás és 160 gyógymasször vizsgázott az ipariskolában, ill. a tanfolyamokon. Munkáikkal mindenütt elégedettek. Kedvező visszajelzés érkezik a szövetségbe a munkahelyekről. - mondta felszólalásában Szemerédi István.

A munkalehetőségeken belül külön foglalkoztak a felszólalók a telefonközpont kezelők problémájával. A 4/1969.MÚM.EUM. sz. rendelet foglalkozik a talafonközpont kezelők alkalmazásával. A rendelet megjelentése óta eltelt időben fejlődött a telefonhálózat, új típusú központokat hoztak létre. Az egyes munkahelyeken egyéb feladatokkal is megbízzák a telefonkezelőt /portás, telex kezelés, adminisztratív teendők, stb./, amelyek ellátására a vak dolgozó nem képes. A rendelet módosításával lehetővé kell tenni, hogy az újonnan létesített /S.T.B. rendszerű, Crossbar, 4/20-as/ központokat is kezelhessék vak telefonkezelők. Kevés a tagogató készülék is, aminek használata megkönnyíti munkájukat.

A zenei szakosztály munkájáról Zichó József számot be felszólalásában. A szakosztály a vak zenészek fontos érdekvédelmi szerve. Évente rendeznek zenei versenyeket, amelyeken a vidéki sorstársak is egyre nagyobb számban vesznek részt. A szeptember 4-én megtartott országos értekezleten a szakosztály fontos feladatokat kapott. Említi még, hogy nem megoldott a zongorahangolók képzése. Ebben sürgős intézkedést kér.

A szövetség Balatonbogláron üzemeltet időszakosan üdülőt, ami azonban az igényeket már nem elégíti ki. Többen kérték a felszólalók közül, hogy a szövetség vásároljon üdülőt, lehetőleg gyógyforrás mellett, mert az egész évben üzemeltethető.

Nemcsak az augusztusi titkári, adminisztrátori értekezleten, de a Küldöttközgyűlésen is sokan foglalkoztak a családlátogatások fontosságával. Többen hangsúlyozták jelentőségét a tagszervezésben, a munkába helyezésben, de kitértek arra, hogy a vak gyermekek látó szüleinek milyen nagy segítség, ha megismerik a szövetség munkáját, abba bekapcsolódnak, és ezzel elősegítik a gyermek későbbi beilleszkedését a közösségbe. Számos helyen kezdeményezték a szülők pártoló tagságát is. Sok helyen saját erőből nem tudnak minden családot meglátogatni. A társadalmi szervek, de főleg a Vöröskereszt helyi szervei segíthetnek ebben is, mivel szervezeti felépítésük hasonló. Ortutai László elvtársnő a Vöröskereszt támogatásáról biztosította a szövetséget felszólalásában. Örült annak, hogy részt vehetett a Küldöttközgyűlésen, mert látja azokat a konkrét feladatokat, amelyek megoldásába aktívak is bekapcsolódhatnak.

A Vakok Világa c. folyóirat színvonalának emelésére is elhangzott javaslat. Levelezési rovat, vitafórum felrészíthetné a lapot. A V.V-t a társadalmi szervekhez is el kell juttatni, hogy ott is ismerjék a szövetség életét.

Kedvező a tapasztalat az egyes vidéki szervezeteknél a Braille-írás-olvasás oktatásával kapcsolatban. Elhangzott olyan javaslat, hogy a megyei szervezetek tegyenek meg mindent azért, hogy a dolgozó vakok közül mindenki ismerje a pontírást.

Az oktatáshoz megfelelő tankönyvekre is szükség van.

A szövetségben rendezett pontírás-olvasás versennyel kapcsolatban megjegyezték, hogy a legjobb eredményeket egyetemet végzett tagtársak érték el. Javasolták, hogy a jövőben rendezendő hasonló versenyeken több kategóriában indulhassanak a versenyzők. A magasabb iskolai végzettség-

gel rendelkezők rövidírásban mérjék össze tudásukat.

A küldöttek kifogásolták a hangoskönyvtár anyagának, különösen a kazettás felvételeknek a minőségét. A felvett művek egy része teljesen élvezhetetlen. A megoldáshoz megfelelő másológép beszerzése szükséges.

Bővíteni kell a megvásárolható könyvek skáláját. Főleg szótárak, adattárak szerkesztése, ill. pontírásban történi kiadása lenne indokolt. A megvásárolható könyvekből kapjanak a megyei szervezetek egy-egy mintapéldányt.

A segédeszközökkel kapcsolatban az egyik hozzászóló megjegyezte, hogy az NDK-ban, a drezdai vakok boltjában számos praktikus segédeszköz kapható. Hazánkban is hasonló megoldást kell keresni a segédeszközök bővítésére, és a beszerzési lehetőségek megkönnyítésére.

Több megyei szervezet igényelte a jogsegélyszolgálat országos szintű megszervezését, vagy annak megoldását, hogy a sorstársak hivatalos ügyeik intézéséhez szervezett segítséget kapjanak. Kedvező tapasztalatokról is hallottunk. Szabolcs megyében pl. tíz éve rendszeresen kapnak jogi ügyekben segítséget az ügyvédi munkaközösségtől.

Jakab Anna az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztálya nevében üdvözölte a Küldöttgyűlést, melynek munkájához sok sikert kívánt. A korábbi évekhez képest fejlődést tapasztalt. A felszólaló küldöttek nem csak kérnek, de javaslataikkal segítik is a szövetség munkáját.

A munkába helyezés, a vakok foglalkoztatása nem teljes mértékben megoldott. Igaz, hogy országos átlagban a tagságnak 16 %-a dolgozik, de vidéken az aktív korban lévő vakoknak csak kb. a fele végez rendszeres munkát. A szövetség minden szervének fontos feladata, hogy a munkaképes sorstársakat felkutassák, megfelelő képzésben részesítsék, munkába helyezék. Szükséges a felnőtt korban látásukat veszített személyek elemi rehabilitációjának megvalósítása. Ebben a munkában is jelentős szerepe van a szövetségnek. Csak több szerv együttes munkájától várható e téren jelentős eredmény. Kapcsolatot kell kiépíteni a szemész szakorvosokkal, a felnőttvédelmi szociális gondoskodás szakembereivel és egyéb érintett szervekkel, intézményekkel. Ezért is jelentős a szövetség kezdeményezésében tervezett kerekasztal megbeszélés, melynek tárgya az elemi rehabilitáció. Az elemi rehabilitációs központ tervei elkészültek, és az anyagi eszközök is rendelkezésre állnak.

A jogsegélyszolgálat országos szintű szervezése nehézségekbe ütközik. Egyéb területeken szerzett tapasztalatai alapján javasolta, hogy a megyei szervezetek kérjék fel a helyi ügyvédi munkaközösségeket, hogy havonta egy-két órában - esetleg társadalmi munkában - tartsanak fogadó órát a szervezetnél.

A tanácsok szociálpolitikával foglalkozó dolgozóinak feladatkörébe tartozik, hogy kísérik figyelemmel a helyi szervezetek munkáját, és ha szükséges, adják meg a megfelelő segítséget. Ezért tartja nagyon fontosnak, hogy a kapcsolat a helyi tanácsok illetékeseivel kedvező legyen.

Az üdülési lehetőségek javítása reális igény. A Hallássérültek Országos Szövetsége létesít egy egész évben üzemeltethető üdülőt, és egy szociális otthoni részleg felszámolásával szeretnének kialakítani egy másikat. Ez a szövetségnek is megoldást jelenthet, ill. enyhíthet a gondokon. Javasolta még, hogy a szövetség kezdeményezze a SZOT-nál bizonyos számú üdülő-beutaló rendszeres biztosítását.

A vakok intézeteiben sajátos helyzet alakult ki. Évek óta sok hely betöltetlen, a gondozottak közül egyre több az idős ember, akik teljes ápolást, gondozást igényelnek. Nehéz az intézetekben a tiszta profil kialakítása.

A megyei szervezetek helyiségeivel kapcsolatban megjegyezte, hogy a szövetségnek lehetőleg arra kell törekednie, hogy új beruházásból hozzanak létre megfelelő helyiségeket. Erre az új lakótelepeken nagyszerű meg-

oldás kínálkozik.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a sorstársak közül egyre több az idős, magányos ember. A fiataloknak velük többet kell törődniük. Az öregek napközi otthonaiban és a házigondozás keretében sok segítséget kaphatnak. A rászorulókat felkutatása a helyi szervezetek feladata. Jelezzék a szociálpolitikai szerveknek, ha tudomást szeretnének olyan személyekről, akiknek szervezett segítségre van szükségük. A szövetség tevékenysége ma már annyira differenciált, hogy az idős emberekkel is többet tud törődni.

A segédeszköz ellátás javítása szempontjából jelentős eredmény, hogy Debrecenben megvalósították a Braille-táblák hazai gyártását. A táblákat eddig külföldről kellett beszerezni. Javasolta, hogy a drezdai mintára nálunk is hozzanak létre hasonló boltot.

Az utazással és a telefonalközpont-kezelőkkel kapcsolatos jogszabály módosítása szükséges, melyre megfelelően kidogozott javaslatot kér az Egészségügyi Minisztérium.

A szövetségben működő könyvtárak anyagának összeállításánál fontos szempont, hogy az igazodjon a tagság igényeihez. A könyvkijelölésnél vegyék figyelembe az olvasók javaslatait.

A határozati javaslat kiegészítésére javasolta, hogy a szövetség ötéves munkatervét az elnökség éves bontásban készítse el, így a feladatok teljesítése évről-évre lemérhető.

Jakab elvtársnő felszólalását a küldöttek tetszéssel fogadták.

A vakokról alkotott társadalmi összkép kialakításához sorstársaink is nagymértékben hozzájárulhatnak. A közvélemény elsősorban a munkáján, eredményein keresztül ismerheti meg a szövetséget.

A hozzászólók egyike a szövetség kulturális tevékenységét, ezen belül is a Homérosz kórus eredményeit emelte ki. A színvonal tartása, ill. emelése azért is fontos, mert erre a kórus multja is kötelez. Javasolták, hogy a szövetség vásároljon autóbust, mert az igények kielégítésére a bérelt autóbusz már nem megfelelő. A szövetség fejtsen ki nagyobb propagandát a sportolók utánpótlása érdekében.

Beszámolónkban nem tértünk ki minden hozzászólásra, inkább azokat emeltük ki, amelyek egy témakörben többször ismétlődtek, így jelentőségük kiemelkedő.

December 4-én délelőtt folytatta munkáját a küldöttközgyűlés. Dr. Vas Tibor ismertette a második nap programját, majd Dr. Bódi István néhány közérdekű hozzászólásra megadta a választ:

- A debreceni MEDICOR Művek a Braille-tábla gyártását megoldotta. Az első ötven darab már meg is érkezett a szövetségbe, amit az igénylők rövidesen térítésmentesen megkaphatnak.

- A zongorahangolók képzésében az anyagi nehézségeken túl probléma az is, hogy a KOZMOSZ Ktsz - melynek keretében a tanfolyamokat szervezzük - ragaszkodik a képzés folyamatosságához. Erre azonban nincs kellő garancia.

- Jakab Anna elvtársnő és Dr. Szigeti György titkár indítványával kapcsolatban javasolta a megválasztandó új elnökségnek, hogy már az 1978-as év első felében dolgozza ki az évekre lebontott, részletes munkatervet. A főtitkár kérte a küldötteket, tekintsenek el attól, hogy minden felszólaló kérdésére válaszoljon. A Küldöttközgyűlés anyagát jegyzőkönyvben és magnetofonszalagon rögzítették. Ezek alapján minden felszólaló írásban kap majd választ feltett kérdéseire.

Dr. Vas Tibor elnök megköszönte a felszólalásokat, melyek az új elnökségnek segítséget fognak nyújtani. Aláhuzta, hogy agitativ tevékenységet kell kifejteni a vak gyermekek szüleinél a fizikai munka érdekében, mert ennek nagy népgazdasági jelentősége van. A Vakok Világa c. folyóirat színvonalának emelése érdekében kérte az olvasókat, hogy írják meg

véleményüket az egyes rovatokról, javaslataikkal, beküldött cikkeikkel segítsék a szerkesztőség munkáját. A Braille-rövidírással kapcsolatban megjegyezte, hogy ez a külföldön már elterjedt írásmód az iskola új tantervében tananyagként szerepel. Elnökségi határozat született egy új rövidírástankönyv megírására.

A Küldöttközgyűlés a beszámolót és a határozati javaslatot elfogadta. Ezután a Központi Elnökség felmentését kérte. Az elnöki tisztelet a választás időtartamára Dorkó Györgyné, a budapesti Vakok Állami Intézetének igazgatója vette át.

Dr. Kovács Mihály, a jelölő bizottság elnöke ismertette a bizottság munkáját. A jelöltek kiválasztásánál figyelembe vették a vakügy ismeretét, a sorstársak érdekében végzett munkát, és azt a szempontot, hogy a megyei szervezetek is megfelelő arányban képviselve legyenek az új elnökségben. Megpróbálták a korábbiaknál kedvezőbb arányokat kialakítani az életkor tekintetében is. A jelölő bizottság a következő személyekre tette meg a javaslatát: Dr. Bódi István, Csengeri József, Dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, Kuminka Györgyné, Nagy György, Pinviczki György, Dr. Solymos Gyula, Dr. Szabó Károly, Szemerédi István, Dr. Szigeti György, Dr. Vas Tibor, Zichó József.

Póttagoknak Gerdelics Ferencet, Kiss Sándort és Nagy Ernőt javasolták a jelölő listán.

Nagy György kérte, hogy nevét töröljék a jelöltek listájáról. Kérését azal indokolta, hogy még nem ismeri eléggé a szövetség munkáját ahhoz, hogy felelősséggel vállalhasson ilyen feladatot, de tagként is mindent megtesz a vakügy érdekében. Kérésére a küldöttek megszavazták, hogy nevét töröljék a listáról.

A jelölő bizottság javaslatát a küldöttek nyílt szavazással fogadták. Ezt követően mód nyílt arra, hogy a küldöttek saját soraikból további személyekre tegyenek javaslatot, melynek eredményeképpen Dr. Szél Lajos és Németh Tamás került fel a jelölő listára. Ennek alapján készítették el a szavazó lapokat. Az alapszabálynak megfelelően a mostani választáson az Elnökség tagjaira titkosan szavaztak a küldöttek. Míg a pont- és síkirású szavazólapok elkészültek, nyílt szavazással megválasztották a Küldöttközgyűlés állandó bizottságának tagjait.

Az állandó fegyelmi bizottság elnökévé Bottyánné Dr. Remete Mariannt, tagoknak Dr. Kovács Mihály és Dr. Kovács Miklós sorstársakat, póttagoknak Erhartné Dr. Molnár Katalint és Farkashalmi Gábort választották.

A rehabilitációs bizottság elnöke Dr. Solymos Gyula lett. Tagjai: Dr. Jáksó László és Dr. Szabó Károly. Póttagok: Gerdelics Ferenc, Hosszu Vilmos.

Az oktatási bizottság elnökévé Kuminka Györgynét, tagoknak Barna Zoltánt, Szemerédi Istvánt, Zichó Józsefet és Kiss Sándort javasolták, akiket a küldöttek szavazattöbbséggel megválasztottak. Póttagok: Danyi Ernő, Gerdelics Ferenc.

A kulturális bizottság elnöke Pinviczki György, tagjai: Németh Tamás, Tóth Mária. Póttagoknak Szabó Attilát és Kovács Oszkárt jelölték. Kovács Oszkár kijelentette, hogy nem kíván póttagként a bizottságban dolgozni. Ezt a közgyűlés tudomásul vette.

A szavazólapok elkészülte után a küldöttek titkos szavazással megválasztották a Központi Elnökség tagjait.

A szavazás eredményét Lőrinczi Endréné, a szavazatszedő bizottság elnöke ismertette: Dr. Bódi István, Csengeri József, Dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, Kuminka Györgyné, Pinviczki György, Dr. Solymos Gyula, Dr. Szabó Károly, Dr. Szél Lajos, Dr. Szigeti György, Dr. Vas Tibor, Zichó József - a Központi Elnökség rendes tagjai, Kiss Sándor, Nagy Ernő és Gerdelics Ferenc póttagok.

A szavazás eredményének kihirdetése, ill. a Küldöttközgyűlés bezárása után a Központi Elnökség megtartotta első, alakuló ülését, melynek feladata: döntés a főbb tisztségek betöltéséről. Dorkó Györgyné az alábbi javaslatot terjesztette elő - elnök: Dr. Vas Tibor, alelnökök: Csengeri József és Dr. Solymos Gyula, főtitkár: Dr. Bódi István, jegyző: Pinviczki György.

Az elnökség a javaslatot egyhangulag elfogadta.

Gratulálunk a Központi Elnökségnek, munkájához sok sikert kívánunk!

- . - . -

Elnökségi ülés.

Központi Elnökségünk, megválasztása óta, február 2-án tartotta első munkaülését. Jelen voltak: Dr. Vas Tibor elnök, Dr. Bódi István főtitkár, Csengeri József, Dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, Kuminka Györgyné, Pinviczki György, Dr. Solymos Gyula, Dr. Szabó Károly, Szemerédi István, Dr. Széll Lajos, Dr. Szigeti György, Zichó József elnökségi tagok, Daru Gerőné osztályvezető-helyettes, Barna Zoltán, lapunk szerkesztője, valamint az Egészségügyi Minisztérium képviselőjében Dr. Völgyi Lajos főosztályvezető és Dr. József Péter főelőadó.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitójában üdvözölte a megválasztott új Központi Elnökséget, valamint Dr. Völgyi Lajos főosztályvezető és Dr. József Péter főelőadó elvtársakat. Ismertette az ülés napirendjét és felkérte Dr. Völgyi Lajos elvtársat, hogy értékelje a szövetség munkáját.

A főosztályvezető elvtárs üdvözölte az új elnökséget, eredményekben gazdag munkát kívánt az elkövetkezendő időszak feladatainak teljesítéséhez. Hangsúlyozta, megelégedéssel tölti el az az eredményes munka, amely az utóbbi időben elsősorban a családlátogatások, a tagszervezések és a vak gyermekek szüleivel való kapcsolattartás terén bontakozott ki. Ezt a tevékenységet a jövőben is következetesen kell folytatni. Örömmel állapította meg Völgyi elvtárs, hogy a szövetség munkájában 1977-ben gyökeres változás történt, ugyanis létrejött hivatali szervezetünkben a szakmai csoport, tudományos üléseket szerveztek és sikerült a 19 megyei szervezet többségénél szakmai-gazdasági vizsgálatokat tartani. Völgyi elvtárs elmondta, hogy ismeri szövetségünk Központi Elnökségének és hivatali apparátusának munkatervét, azt jónak tartja, mert tükrözi mindazokat a feladatokat, amelyeket a tagság érdekében a közeljövőben teljesítenünk kell. Megígérte, hogy a minisztérium továbbra is minden segítséget megad Központi Elnökségünknek.

Völgyi elvtárs beszéde után néhány hozzászólás hangzott el.

A 2. napirendi pontban megválasztották az állandó bizottságokat, melyeknek személyi összetételére Dr. Bódi István főtitkár tett előterjesztést. Néhány változtatás után a tagok névsorát az elnökség egyhangulag jóváhagyta.

A 3. napirendi pontban a testületnek felolvasták a szövetség központi-jának munkatervét, s ezt a Központi Elnökség írásban kiadott munkatervével együtt a jelenlévők megvitatták.

Egyéb bejelentések után Dr. Vas Tibor elnöks zárszavával az ülés véget ért.

- . - . -

Megyei szervezeteink életéből.

Borsod megyei tudósítás.

Réti Nagy Pál elvtárs, a szervezet elnökségének tagja nemrég színes

beszámolót küldött szerkesztőségünkbe a miskolci és a város környékén élő sorstársak kulturális életéről. Az írásból, mely az 1977. május és december közötti időszak eseményeivel részletesen foglalkozik, az alábbiakat emeljük ki.

A szervezet kulturcsoportja - Simon Gyula elvtárs kitűnő szakmai irányításával - hetenként kétszer tart próbát. A szereplő gárda így készül áldozatos munkával a különböző fellépésekre.

Igy került sor ez év május 15-én kirándulással egybekötött budapesti vendégszereplésükre, mely nagy sikert hozott.

A két szomszédos megye - Borsod és Hajdu-Bihar - tagságának hagyományosan szoros, szinte testvéri kapcsolata van kulturális téren.

1977. május 22-én a debreceni sorstársak látogattak Miskolcra és a "Bartók Béla" Művelődési Házban nagyszerű műsorral szórakoztatták a Borsod megyei vendéglátókat.

Junius 5-én a Szabolcs-Szatmár megyei szervezet kulturcsoportja utazott Miskolcra és a megyei szervezet klubhelyiségében magasszínvonalú, sokáig emlékezetes műsort adott.

Junius 12-én megtartották az immár hagyományossá vált gyermeknapot. Filmvetítéssel, uzsonnával és sok-sok ajándékkal kedveskedtek a kicsinyeknek.

Augusztus 21-én a Borsod megyei szervezet kulturcsoportja viszonzta a Hajdu-bihariak májusi vendégszereplését. A tiszántúli városban meleg szeretettel fogadták a szereplőket és kísérlőket. A délelőtt baráti beszélgetéssel telt el, a délutáni műsor után vidám hangulatban utaztak haza a kirándulás résztvevői.

November 29-én megrendezték az öregek napját. Ez alkalommal a Szentpéteri kapui Szociális Otthon kulturcsoportja kereste fel klubhelyiségünkben az idős sorstársakat, akik nagyon kellemesen szórakoztak. E látogatást december 8-án viszonzta a szervezet szereplőgárdája a Szentpéteri kapui Szociális Otthonban.

December 13-án rendezték meg a télapó ünnepséget. A csillogó fenyőfa, a filmvetítés és a kedves ajándékok tették boldoggá a legfiatalabb generációt. Nagy örömmel ölelték magukhoz a kicsinyek a játékokat. Réti Nagy Pál levele nagy elismeréssel ír a Szerencsi Csokoládégyárról és az Üzem díósgyári gyáregységéről, mely felbecsülhetetlen segítséget nyújt az ünnepségek rendezéséhez. Valmennyi találkozáson a vállalat egy-egy szocialista brigádja képviselteti magát.

Az év bővelkedett eseményekben. Minden fontos politikai és történelmi évfordulót megünnepeltek. Ezekben a találkozókon meghívott előadók méltatták az évfordulók jelentőségét. Nagy figyelmet szenteltek a tagság politikai képzésének. Kubi József elvtárs, a vezetőség tagja, havonként ismétlődő előadásaival sokat tesz a világnézeti nevelés érdekében.

A levél írója befejezésül hangot ad annak a törekvésnek, miszerint az 1978-as esztendőben még többet kívánnak tenni a szervezet politikai és kulturális életének fejlesztése érdekében.

Csik Lajos:

Somogy megyei tudósítás.

Megyei Szervezetünk nagyatádi körzeti csoportja és a Városi Tanács Egészségügyi Osztályának Szociálpolitikai Csoportja 1977. december 15-én fenyőfa Ünnepelet rendezett Nagyatádon, a Fegyveres Erők Klubjában.

A nagyszámban megjelent tagságon kívül jelen voltak: Dr. Mneller Erika főorvosnő, Jámbor Lászlóné szociálpolitikai főelőadó, Noé Imréné, a Hazafias Népfrent képviselője, Deme Krisztina, a zákányi Tanács szociálpolitikai előadója, valamint Mátyás Jánosné körzeti megbízott, elnökségünk tagja.

Az ünnepség előtt a nagyatádi óvodások kedveskedtek műsorukkal.

Az összejövetelt Dr. Mneller Erika főorvosnő nyitotta meg és ünnepi beszédet mondott. Méltatta a fenyőfa ünnep jelentőségét. Utána Jámbor Lászlóné szociálpolitikai előadó egy kis karácsonyi csomagot és egy borítékban 500.- Ft-ot nyújtott át minden sorstársnak.

Mátyás Jánosné elnökségünk tagja megköszönte a megyei szervezet és a sorstársak nevében a Városi Tanács kedvességét, gondoskodását.

Lemezről karácsonyi dalok hangzottak el. A megjelentek igen jól érezték magukat a gyönyörűen feldíszített fenyőfa, valamint a szendvicsekkel, üdítő italokkal, süteményekkel terített asztalok mellett.

. . .

Komárom megyei tudósítás.

Magyei szervezetünk helyiségei 1977. december 16-án délután zsufolásig megteltek az Ady Enre születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi előadáson.

A Városi TIT társadalmi hozzájárulásával a megyénkben közismert Szabó Károly és Takács Antal előadók "A minden szót újra kimondani" c. összeállításban nagyon szép verseket és dalokat adtak elő. Műsorukkal maradandó élményben részesítették sorstársainkat, nemcsak szórakozást, hanem ismeretekben való gazdagodást is jelentett számunkra Ady, Arany, Petőfi és Váci Mihály verseinek művészi megszólaltatása.

Az előadás annyira megragadta a jelenlévőket, hogy ráadást követeltek: A művészek saját szerzeményeiket adták elő.

. . .

Hir Békés megyéből.

A Képes Ujság 1977. december 24-iki számában fényképekkel illusztrált írás jelent meg szövetségünk Békés Megyei Szervezetének életéről, tevékenységéről. Az egyik kép alatt a következő felirat olvasható: "Vantara András, a Vakok és Gyengénlátók Békés megyei titkára a napi postát hallgatja", a másik képen Piss Mátyás és felesége, a békéscsabai 8. sz. Volán Vállalat telefonkezelői láthatók.

A cikk első részében Vantara András vall életéről, örömeiről és gondjairól, majd a továbbiakban a szervezet munkájával és a tagság problémáival foglalkozik.

Itt említjük meg, hogy 1977. májusi számában lapunk is bemutatta Vantara András titkárt az "Életemről, munkámról" című rovatban.

. . .

Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás.

A megyei szavalóversenyre november 26-án délután került sor. Tekintettel Ady Endre születésének 100. évfordulójára a kötelező verset a szerző gazdag életművéből kellett kiválasztani. Ez a laza kötöttség lehetővé tette, hogy a versenyzők képességeihez igazítsák a feladatot. Örvedetes, hogy hallhattunk Adytól szabadon választott költeményt is. A zsűri elnöke Bory Zsolt költő volt, aki nagyszerű segítőkre talált Hargittay Jánosné tanárnő és Tóth Magda magyarszakos főiskolai hallgató személyében. Jóleső érzéssel állapította meg a zsűri, hogy bár az idén kevesebben jelentkeztek az előadás színvonala érezhetően magasabb volt.

Nagy György szépen fejlődött versmondásban, s joggal lépett a tavalyi ötödik helyről a harmadikra. Jutalma egy Villon balladát tartalmazó kötet volt. A második helyre e sorok írója került, aki teljesítménye nyomán egy Vajda János kötetellett gazdagabb. Dicséretes Vass Klára szorgalma, előadása egyre érettebb, letisztultabb. Jól egyezteteti össze a költő

mondanivalóját saját emócióival. A közönségnek és a zsűrinek nyújtott szép élményért és persze az első helyezéért megérdemelten kapta Szabó Lőrinc költeményeit két kötetben.

. . .

A vajdabokodi Művelődési Ház énekkarának és citerazenekarának klubhelyiségünkben tavasszal lezajlott vendégfellépését 1977. december 13-án viszonzotta szereplőgárdánk. Az előadásra a vajdabokodi Művelődési Ház kistermében került sor. A szereplés színhelyére a Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat autóbuszán érkeztünk.

A nálunk szerzett benyomások híre hamar elterjedt a falu környékén. A kíváncsiság és az emberbarátság nagyszámu hallgatóságot gyűjtött a kis terembe. Élvezték műsorunkat, vidáman nevettek a tréfákon s lelkesen működtek velünk együtt a befejező számként közösen elénekelt népdalcsokorban. Karnagyunknak, Kovács Lászlónak, harmónikán felcsendülő csárdásai úgy megcsiklandozták a talpukat, hogy hirtelen megalakult a nagy kör, s szilajul ropták a táncot. A vigadozásban tagtársaink is derekasan kivették a részüket. Ki tudja, mikor jöttünk volna el, ha a díjtalanul rendelkezésünkre álló autóbust nem köti az idő. A kellemes ottlét és a kielégítetlenül maradt jó hangulat arra buzdít bennünket, hogy a kialakult kapcsolatot tovább ápoljuk.

. . .

Molnár Zoltán:

Fenyőfaünnepély /december 22./.

A megyei szervezet alelnöke, Kalapos Béláné, üdvözölte az ajándékvárás izgalmától csillogó szemű vendégeket. A műsorban az énekkar Kovács László vezényletével karácsonyi kánonokat adott elő. Sok szép karácsonyi dal hangzott el furulyán, énekszólistától zongorakisérettel és harmónikán. A négy versmondónak nagy sikere volt. A TIT előadója, Biczák Lászlóné, a megyei könyvtár csoportvezetője érdekes, tartalmas, néprajzi elemekkel is gazdagított összefoglalót nyújtott át a karácsonyi szokásokról. Megtudtuk, hogy régen a regélés a felnőttek szokása volt. A karácsonyfa csak a múlt század közepén költözött be a magyar otthonokba, megyénkbe, főleg szociális okokból csak e század huszas éveiben jutott el, és igazán elterjedt csak a felszabadulás után lett. Az előadó hamar megnyerte a közönség tetszését, mindig szívesen látjuk körünkben.

Célunkat elértük, mert megajándékozhattuk tagtársainkat egy kellemes élmény szép emlékével. Megyei szervezetünk elnökségének és munkacsoportjainak ez a legfőbb szándéka a jövőben is.

Kívánunk minden tagunknak az új évben is jó egészséget, hogy részvételükkel széppé, tartalmassá tehessék 1978-ban is szervezetünk életét.

-.-.-.-

Dr.Domonkos János:

Vonattal Skandináviába

III. rész

Bergensbanen külön fogalom Norvégiában. Ennek az Osló-Bergen közötti vasutvonalnak 470 km a távolsága, melyet a villanymozdonnyal vontatott, kényelmes, dönthető karosszékekkel berendezett, jól temperált /az ut nagyobb részében júliusban is igen jól esett a fűtés! /szerelvény 3 és fél óra alatt tesz meg. Legmagasabban Taugevatn-nál a tengerszint felett 1301 m-en megy a vonat. Mintegy 200, sziklába vágott alagút, fából, kőből épí-

tett védőfal s a faalagutak egész sora gondoskodik arról, hogy a vasuti pályatest hóesésben, kavargó viharban is védett, éjjel-nappal forgalomképes maradjon. A leghosszabb hegybevágot, a Bergenhez közeli Ulriken tunnell 7660 m hosszú. A vasutvonal 300 hidon vezet keresztül. 1909.dec. 1-én indult meg rajta a forgalom és 1964-ben fejezték be a teljes hossz villamosítását. A növényövezet határán felül, ezer méteres magasságban mintegy 100 km-es szakaszhosszuság is van, amihez hasonló Európában alig található. Feiló és Myrdal állomások között csak sziklareneteg, nyáron is hófödte vidékek, kopár, növény nélküli, szinte holdkráter jellegű területek váltakoznak az ablakon kitekintő utas előtt. És ez sem minden: a szikrázó napfényben kilométereken keresztül gleccser, gyönyörű jégár sziporkázik a szirt-csucok tövéből. A vasutállomások homlokzatán nagy betűvel jelezve a tengerszint feletti magasság, a távolság Oslótól és egy hatalmas hőmérő pedig mutatja a hőmérsékletet. Téli ruházatban öltözötten szálltak le és fel az utasok. Érdekes megfigyelni, amint a sínpálya főntről 1000 m-es magasság alá ereszkedik, egyre-másra megjelennek a zuzmók, a törpefenyők, majd lejjebb a fenyőerdők és a lomblevelűek is. Vosstól már a gyors folyású, kékes színű, lazacban gazdag Vosso folyó követi utunkat egészen Dale-ig. Tovább robogva elérjük a mesés látványt nyújtó Sör-fjordot, amelynek partját követjük egészen Arnaig, majd a hosszú alagut tulsó végén érjük el a vonal végállomását, Bergent. A visszautat pedig éjjel tettük meg, hogy ugyanezt a látványt a misztikusan tündöklő, éjjel is világosságot, félhomályt teremtő északi fény "megvilágításában" gyönyörködhessek végig. A föld legészakibb országának legnyugatibb városában, Bergenben töltöttünk két szép napot és megtettük egész skandináviai utunk legemlékezetesebb vasuti utazását.

Oslóban autóval mentünk a pályaudvarra, hogy elérjük a kora reggeli koppenhágai gyorsot. Vasárnap volt. Elutazásunkkal elbucsuztunk a fehér tanyaházak és ősi gerendatemplomok, festői halászfalvak, zezugos völgyek, meredek szakadékok, ezüstösen csillogó tavak, nyáron is hófödte csucok, pisztrángos hegyi patakok, sokezer parányi sziget, félsziget, a vadregényes fjordok világától, a szebbnél-szebb városoktól: Oslótól, Trondheimtől, Bergentől, a kivételes szépségű Norvégiaától.

Dánia felé utazva vonatunk egy-kettőre ismét Svédországba érkezett. Göteborg az egész ország nagy nyugati kapuja, bennünket is egy napos kellemes utmegszakításra készítetett. A város a Göta folyó partján terül el. Évszázadokon keresztül szoros kapcsolata volt Nagy-Britanniával. Hamar és jó talajra találtak itt az angolszász népek szabadságeszméi. /Hitler hatalomra jutása után is Svédországban Göteborg volt a náciellenes mozgalom központja./ Egy időben "Kis London"-nak becézték. A kikötő méreteit nem lehet szavakkal érzékeltetni, látni kell. Nem tengeri ország lakóinak szédítő látvány a mozgalmasság, a számunkra szokatlanul erős gépek munkája, a vonatokat szállító komp és konténerhajók kikötése. Götaplatsen a város kulturális központja. Mielőtt szemügyre vettük volna a tér közepén látható Milles szobrászművész alkotását, a "Poseidon" szökőkutat, betértünk a hatalmas könyvtár nagy olvasótermébe. Nem kis meglepetésünkre a világ majd minden országából származó, különféle nyelvű ujságokat olvasgattak a betérő érdeklődők és mi is könnyűszerrel kézbevehettük a Magyar Nemzet c. napilapunk néhány nappal korábbi keltezésű példányait. Az Iparművészeti-, a Művészeti muzeum, a Nagy Színház és a Dóm megtekintése után - pihenésképp - kísértáltunk a Lisebergbe, a göteborgi vidámparkba, ahol láthattuk, hogy családostul, a kisgyerekekkel együtt, milyen önfeledten tudnak szórakozni errefelé az emberek. Még egy 55 perces városnéző hajókázás is belefért programunkba s utolért bennünket a szokásos tengerparti "eső-permet" is.

/Folytatjuk/

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat.

Dr. Kovács Miklós:

A nyugdíj-törvény egyes rendelkezéseinek módosítása 1978. jan.1-től.

1./ A 17/1975. MT.sz.rend.eredeti szövege szerint: az ösztönző nyugdíjpótlékkal kiegészített öregségi nyugdíj összege, ha a 7 %-os mértékű ösztönző nyugdíjpótléokra jogosító idő legalább 1 év, a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 95 %-ánál, egyéb esetben pedig 90 %-ánál több nem lehet.

Az 1978.jan.1. napján hatályba lépett 47/1977/XII.21./MT.sz. rend. úgy rendelkezik, hogy "az öregségi nyugdíjnak az ösztönző nyugdíjpótlékkal kiegészített összege a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet." Ez értelemszerűen azt jelenti, hogy az öregségi nyugdíj, valamint az ezen felül járó ösztönző nyugdíjpótlék együttes összege a havi munkabérátlag 100 %-ig terjedhet.

2./ 1978.jan.1-től az évenkénti 2 %-os nyugdíjemelés összege legalább 70.- Ft. Ennek megfelelően a nyugdíjak minimum összegei is megváltoztak. Az öregségi nyugdíj, valamint a III. csoportbeli rokkantság alapján megállapított rokkantsági nyugdíj legkisebb összege 1140.- Ft. Ha a szolgálati időben mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagként szerzett idő is szerepelt, a nyugdíj legkisebb összege 1040.-Ft. Abban az esetben, ha a szolgálati időben kisiparosként, magánkereskedőként, vagy munkaviszonyban nem álló előadóművészként eltöltött idő is volt, e nyugdíjak legkisebb összege havi 1090.- Ft.

Az említett rendelkezés folytán az egyes értékhatárok is megváltoztak, az alábbiak szerint:

Az az összeghatár, ameddig:

a./ az öregségi, rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíjhoz házastársi pótlék állapítható meg 1790.-Ft.

b./ a házastárs keresete, /jövedelme/ nyugdíjellátása/ mellett a házastársi pótlék megállapítható: havi 940.-Ft.

c./ a sajátjogu nyugellátás és az özvegyi nyugdíj együttesen folyósítható: havi 1430.- Ft.

d./ az öregségi, rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíj munkaviszonyra, szövetkezeti tagsági és bedolgozói jogviszonyra tekintet nélkül folyósítható: havi 1400.- Ft.

3./ A 17/1975. MT.sz. rend. 204.§ a./ pontjának alkalmazása szempontjából, - amely a vakok korlátozás nélküli foglalkoztatását engedélyezi - vak az, aki a vakok személyi járadékáról szóló jogszabály /2/1976. EÜM. sz. rendelettel módosított 6/1971. EÜM. sz. rendelet/ szerint vaknak tekintendő.

4./ Az a dolgozó, aki a vakok személyi járadékára nem jogosult, öregségi és rokkantsági nyugdíjazás esetén nyugellátását korlátozás nélkül lehet folyósítani, ha munkaviszonyba lép és nyugellátása a havi 1400.- Ft-ot nem haladja meg. E határösszeg szempontjából az ellátás levonás nélküli összegét kell számításba venni. Figyelemmel kell hagyni az említett ellátással együtt folyósított egyéb ellátások összegét, így különösen az özvegyi nyugdíjat, a baleseti járadékot, a családi pótlékot, házastársi pótlékot. Be kell azonban számítani a határösszegbe a kivételes nyugellátás, valamint a 32/174.MT.sz.ren./energiahordozó pótlék/ és 23/1976.MT.sz.rend./huspótlék/alapján járó kiegészítések összegét.

Módosítások 1978. jan.1-től a munkajog területén.

A Minisztertanács nagy figyelmet érdemlő 49/1977./XII.21./sz. rendeletében kedvező új munkajogi szabályokkal kívánja elősegíteni azt, hogy az öregségi nyugdíjra jogosultság megszerzése után a dolgozók mind nagyobb számban tovább dolgozzanak a nyugdíj igénybevétele nélkül.

Az említett rendelet szerint annak a dolgozónak, aki öregségi nyugdíjra jogosultságának megszerzése után - a nyugdíj megállapítása nélkül - teljes munkaidőben tovább dolgozik, az első évben 3, a második évben 6, a harmadik évben 9, a negyedik és minden további naptári évben 12 munkanap pótszabadság jár.

A fentiekkel kapcsolatban igen lényeges még az a rendelkezés is, miszerint a több gyermekes anyák, a vak dolgozók és az öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett tovább dolgozók pótszabadsága, az építőipari dolgozók téli pótszabadsága, valamint a jutalom szabadság a dolgozót az egyéb címen járó pótszabadságon felül és az évi 12 munkanapos határon túlmenően is megilleti. Ez utóbbi rendelkezés többek között a tovább dolgozó vakokra nézve is igen kedvező.

Dr. Domonkos János: Életemről, munkámról

EGY VÖRÖS KATONA ELMONDJA ÉLETÉT

Bemutatjuk Medve Lajos sorstársunkat.

Medve Lajos elvtárssal kötegyáni családi házában beszélgettünk. Megkértük, mondja el életutját.

"1898. október 15-én Kötegyánban, szegény családból születtem. Apám arató napszamos volt. Heten voltunk testvérek. Egyszer eljött az idő, amikor azt mondta apám: Fiam, el kellene nézni valamerre: hónapos béresnek álltam be Vásárhelyre. Indulás előtt azt ajánlotta apám: Fiam! Nehogy visszabeszélj majd, mert ő adja a kenyeret! - Kitöltöttem az időt. Nem beszéltem vissza. Hazajöttem: Édesapám! Nem adott kenyeret nekem ő soha. Nem is láttam. Munkám ereje alapján "keletkezett" a kenyér. - Egy hónapra kaptam egy mázsa buzát, 2 kiló sót, 4 kiló szalonnát meg 4 forintot. Ennyi volt egy hónapi bérem. Gondjaimra volt bízva 6 ökör. Reggel 2 órakor kellett felkelnem és az állatokat gondoznom. Naphosszat szántottam. Este 9-kor térhettem pihenőre. Ilyen hosszúra nyult egy-egy munkanap.

Kitört az első világháború. Elvittek katonának. 18 évesen vonultam be. Galiciába mentünk. Később, 1918-ban Ukrajnába vittek bennünket. Ott már forradalom volt. Rendfenntartás volt a feladatunk, de már alkalmunk volt elbeszélgetni orosz elvtársakkal is. Megtudtuk, hogy ott is az arisztokraták és a kapitalisták tették el a hasznát. Kizsákmányolták a szegény embereket ott is, mint Magyarországon. Amikor 1919-ben hazajöttem, itthon nem volt mit enni. Ujból fegyvert fogtam és nemzetőr lettem Kötegyánban, a nemzeti hadseregben."

1919. március 21-én győzött a Magyar Tanácsköztársaság, hogy alakult Medve Lajos sorsa ezután?

"Kun Béla átvette a hatalmat, mi pedig vörös katonák lettünk. Nagy Jenő, békési illetőségi hadnagy vezetésével osatlakoztunk a 46-os vörös egységhez. Innét vonultunk Salgótarjánba, de még Fülekről és Bártfáról is kivergettük a cseh intervenciósokat. Aztán visszajöttünk, hogy a Vörös Hadsereg-re támadó románok ellen harcoljunk.

32-en voltunk Kötegyánból. Ma hárman élünk még közülük. Mi azért harcoltunk a Vörös Hadseregben, hogy országunkat, - melyet évszázadok óta a főpapok, földesurak bitoroltak - egyszer és mindenkorra a nép tulajdonába adjuk. A Nagy Októberi Szocialista Forradalmat követően Európában nálunk másodikként győzött a szocialista forradalom. Abban az időben ez megrémítette az egész világ kapitalistáit. Azért, amikor később - a Tanácsköztársaság bukása után - a ceglédi fogolytáborban sanyalódtunk, minket nem látogatott meg egyetlen küldöttség, egyetlen misszió sem. Olyan koszon voltunk, amilyent még a disznó sem evett volna meg, de volt, hogy semmit sem kaptunk: éhezünk."

Emlékszik-e még azokra a rigmusokra, amik ott születtek a fogolytáborban?

"A ceglédi kaszárnyába,
Ide vótunk rég bezárva.
Rajtunk senki sem könyörült,
Magas kőfal körös-körül.
Foglyok vótunk vagy hét ezren
Köztünk mindenféle ember.
János, Pista, kálvinista,
Vót vagy nem vót kommunista.
Istállóba' földön aludtunk,
Pár szál szalma vót derékaljunk.
Nem kérte a jóakarónk,
Van-e pokróc, lepedő,
Vagy pedig csak lepedő.
Ruházatból nagy a hiány,
Minden ruhánk nagyon silány.

Bakancsunk is elszakadt már,
Majdnem fele mezétláb jár.

Elmondom hát, hogy mit kaptunk. Ez így volt a valóságban:

Reggelire semmi más,
Csak egy pár szomoru sóhajlás.

Közben gyakorlatozni kellett azért: Kelj! Feküdj! Fuss!...

Ebédre vót tökfőzelék,
Bár abból is vóna elég.
Vacsorára óne leves,
Vagy egy kanál gersli-leves.

Ezt is sótlanul kaptuk, mert sőt soha semmi ételbe nem tettek, ne-
hogy kolera üsse fel a fejét.

Ezt is sótlanul kapjuk,
Könyveinkkel sóhajthatjuk.

Kaptunk tehát gerslit, tököt
Fenekünkre hussorötöt.
Ne busuljon jó anyám,
Haza megyünk majd talán.
Még ez évben, vagy mikor?
Vagy talán a másikkor."

A kiszabadulása után a Horthy-rezsimmel is voltak összetűzései. Fel-
elevenítene ebből valamit?

"Engem a csendőrség néhányszor előállított, mert találtak nálam o-
lyan ujságokat /osztrák ujságot/, melyek tilosak voltak. Itt Kőtegyánban
az akkori vezetőség hamar észrevette, hogy én haladó szellemű ember va-
gyok. Nem vették jó néven, hogy jár hozzám ez az ujság. Egyik este a
csendőrök felkísértek a községházára. Nem volt ott "esküdt ember" egy
sem. Papálcikákkal szoritotta ujjaimat a csendőr, hogy áruljam el, hon-
nan kapom az ujságot. Hiába kiabáltam a fájdalomtól, nem volt ott senki
ser.. Kibirtam az éjszakát."

Medve elvtárs 27 éves korában nősült. Két gyermekük született, közü-
lük ma már csak egy él. Két unokája van és 4 dédunokája. - Kérem, emlékez-
zék vissza a felszabadulás körüli időszakra.

"1945-ben, amikor megjöttek a szovjet elvtársak, azonnal jelentkez-
tünk, hogy megalakítsuk a pártot. A Magyar Kommunista Pártban mindössze
két napig tevékenykedtem, mert a járási párttitkár felkért, hogy álljak
a Nemzeti Paraszt Párt élére, hisz - ahogy mondta - az is testvérpárt
lesz. Megalakítottuk tehát a Nemzeti Paraszt Pártot. Megörtént a földosz-
tás. Egy idősebb emberrel, aki fiatalpu csizmában jött, elmentünk az 56
km-re lévő Ujfaluba gyalog megtudakolni, hogy milyen formában is kezdjük
a földosztáshoz. Azt nem kérhettük, hogy a gazdag ember fogja be a lovát
és vigyen el minket kocsival. Magunk nem mertünk semmihez sem nyulni.
Meghoztuk a papírt, hogy most már lehet osztani a földet, a házhelyeket
és lehet bontani a kijelölt épületeket. Szőke László sógoromat és enge-
met biztak meg azzal, hogy szétosszuk az épületeket. Kinek új lakás kel-
lett, ki a házacskája javítását igényelte, ahhoz mérten szabtuk meg az
épületrészt, egy vagy két métert a bontásra váró uri épületből. Örömmel
láttam aztán, hogy vitték-hordták a bontási építőanyagokat azok a sze-
gény emberek, akiknek eddig csak rabszolgapézfészkek jutottak.

Leírhatatlanul sanyaru helyzetben éltek abban az időben a béresek,
a cselédemberek. Négy családhoz tartozott egy konyha; egy szobában pedig
két család élt. Meszelővel csikot húztak a szoba közepére, amelyet nem
léphettek át a másik család gyermekei. Ha átlépték, akkor veszekedtek a
szegénységükben megnyomorított cselédek egymással. Tudok olyan cseléd-
embert, aki 40 esztendeig lakott és dolgozott az itteni uradalomban. 40
esztendeig nem volt a lábán csizma. Bocskorban járt. Mikor kitöltötte a

40 esztendő, már nem kellett. Elbocsátották. Mitévő legyen egy olyan ember, ki egy pár csizmát sem tudott venni világiéletében, meg egy nadrágot sem. Fogta magát, nyakába vette a vásott, zsiros tarisznyáját és járta az utcát: - Legyenek szivesek egy falat kenyeret adni... Így kódult 40 évi szolgálat után. Ma már csak rossz emlék, hogy a Horthy-korszakban rendszeres időközökben jelentkezni kellett a csendőrségen, később meg minden esztendő nyarán behívtak - mint megbízhatatlant - munkaszolgálatosnak és egy-egy óvatlanul elejtett keserű szóért sötétzárkába vittek, volt olyan alkalom, hogy 30 napot kellett szünetelnem a debreceni fogdában.

Nagy szeretetben töltjük napjainkat feleségemmel. Már 53. éve élünk együtt. 1960 óta vagyok tagja a vakok szövetségének. Jóleső tudat a szocializmust építő országban élni, hiszen a jobb élet megvalósulásáért anynit küzdöttünk."

Jó egészséget és köszönöm a beszélgetést.

- . -

Kiss János:

TÖRÖDJÜNK TÖBBET EGÉSZSÉGÜNKKEL

A szerzett szivhibák

Az előző cikk folytatásaként most a szerzett szivhibákról írok, an-nál is inkább, mert ez az állapot jóval gyakoribb, mint a sziv fejlődési rendellenessége.

A szerzett szivhibák lényege, hogy a vér, sziven belüli vagy a sziv-ből a nagyerekbe történő áramlása a szíjadék szűkülete miatt nehezített. Máskor a billentyűk elégtelensége folytán nem tökéletes a szíjadék záró-dása, így a vér egy része visszafolyik a sziv valamelyik üregébe.

A szerzett szivhibák okaként leggyakrabban a szivbelhártya gyulladá-sa miatt kialakuló hegesedés szerepel. A sziv egyes rétegeinek gyulladá-sos megbetegedései régebben gyakran reumás láz miatt jöttek létre, ma in-kább vírusfertőzések és egyéb gennykeltők okozzák. Ebből a szempontból veszéllyel jár a felelőtlenül, lábon kihordott hüléses felsőlégúti megbete-gedés. Sokan nem egyszer lázasan dolgoznak, mondván, hogy csak náthások, nem gondolván arra, hogy környezetüket fertőzik, de arra sem, hogy a nem kezelt meghülések gyakran súlyos szövődményekkel járnak, melyek között carditis is előfordulhat. A szülők sokszor nem veszik komolyan gyermekeik náthás, hurutos panaszait, pedig ezen lappangó gyulladásokból is kialakul-hat carditis, melynek gyakran szivhiba lesz a következménye.

A szerzett szivhibák gyógyítása

Amikor már kialakult a szivhiba, akkor a legfontosabb teendő a sziv normális erejének a fenntartása, a szivelégtelenség megakadályozása. Ezt gyógyszerekkel legtöbbször el is lehet érni, de a gyógyszeres kezelés mel-lé mindig az orvos által javasolt kimélő életmódnak is társulnia kell. Ha a gyógyszer kevésbé hatásos, akkor szívműtét elvégzése válik szükséges-sé. A műtétek eredményei jók, de sokszor a műtetre hosszú hónapokig kell várakozniuk a rászorulóknak. Ennek az az oka, hogy kevés az olyan kórház, ahol a műtét kivitelezéséhez megfelelő műszerezettség áll rendelkezésre. A műtét sikeressége ellenére is, nem egyszer továbbra is fontos a gyógy-szerelés és a nyugodt, kiegyensúlyozott életmód.

A szerzett szivhibák megelőzése

A megelőzésben legdöntőbb a lappangó, tünettel alig járó gyulladá-sok megfelelő, ha kell, erélyes kezelése. Erre ma már a nagyhatású anti-biotikumok mindig lehetőséget nyújtanak. A lázas betegségekkel a legrövi-debb időn belül orvoshoz kell fordulni. Az otthoni "maradék" gyógyszerek-ből történő öngyógyítás, a gyógyszerismeret hiánya miatt igen veszélyes lehet. A meghüléses betegségek megelőzésében leglényegesebb a réteges öl-

tözködés, járványos időszakban pedig a tömeghelyek kerülése. Így a gyuladásos betegségek csökkenésével arányosan csökkenne a szivre lokalizálható szövődmények száma is, valamint következményei, a sokszor fiatal embereket munkaképtelenné tevő szivhibák.

- . -

Dr. Molnár Katalin: Nők részére

Teleki Blanka, a nőnevelés uttörője

/I.rész/

Az ezernyolcszázados években a nevelés és egyben a nőnevelésért vívott harc két kiemelkedő egyénisége Brunsvik Teréz és Teleki Blanka volt.

A két életpályát az azonos célokért vívott harc határozta meg és tette hasonlóvá. Teleki Blanka példaképének tekintette Brunsvik Terézt, akihez rokoni szálak is fűzték.

1806-ban Erdélyben, Hosszufalván született. Anyja Brunsvik Lotte, apja Teleki Imre. /Nagynénje Brunsvik Teréz./ Blanka a Teleki család legidősebb gyermeke volt. Husz éves koráig Hosszufalván nevelkedett a szigorú, gőgös, magyarságára büszke családi körben.

Husz éves korában apja kérésére nagynénje, Brunsvik Teréz Pestre vitte, hogy ott nyelveket, festészetet és zenét tanuljon. A család az elutazást azért sürgette, hogy Blanka első fellángolása, mely - a család szerint - egy hozzá nem illő személy felé irányult, elmuljon. A "méltatlan személy" - Blanka első és utolsó igazi szerelme - Pálffy gróf nevelője, Bossányi András volt. A fiatal nevelő korai halála megakadályozta az érzelem igazi kibontakozását, de Blanka egész életében hűséges maradt emlékéhez.

Pestre kerülve festészeti tanulmányait Thugut Heinrichnél folytatta. Nagynénje segítségével megismerhette a kor haladó reformokért küzdő egyéniségeit. Teleki Blanka és Brunsvik Teréz munkásságának eredményeképpen nyílt meg az első ovoda Pesten 1828-ban. Négy éves pesti tartózkodás után Teleki gróf visszarendelte leányát Kolozsvárra, mert úgy vélte, hogy nagynénje mellett nem az uralkodó osztály hagyományainak megfelelően élt és mindenféle káros eszmék befolyása alá került.

Blanka Kolozsvárott nagyanyja, a szigorú Teleki Mária grófnő kívánságára fényes társaságokba járt. Az öreg grófnő szerette volna rangjának megfelelően férjhez adni kedvelt unokáját. Hamarosan belátta azonban, hogy minden ilyen irányú erőfeszítése hiábavalónak bizonyult. Blankát kizárólag a tanulása kötötte le és amikor az olasz festő kijelentette, hogy már nem tudja a fiatal lányt tanítani, Blanka merészen apjához fordult és kérte engedélyét, hogy tanítványokat vállalhasson. Nagyanyja, aki tudomásul vette, hogy unokájának a boldogságot a tanulás és a világ megismerése adja, végakaratóban kérte fiát, hogy tegye ezt lehetővé Blankának és küldje külföldre tanulni, világot látni.

A fejlődő világgal, a haladó reformokkal mitsem törődő Teleki Imre anyja kérését teljesítette és mindkét leányát külföldre küldte. Mivel a leányokat egyedül nem engedhette el, ő pedig a birtok miatt nem mehetett, ismét Brunsvik Terézhez fordult és kérte, kísérje el gyermekeit.

Teréz szívesen vállalkozott az utra, mert így meglátogathatta az általa Pozsonyban, Münchenben megalapított ovodákat is.

/Folytatás következik/

- . -

Barna Zoltán: Zenei rovat

Dr. Domonkos János: Ötven éves a vakok Homérosz Kórusa

Ötven évvel ezelőtt, 1928 tavaszán a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület keretében új énekkar alakult, Schnitzl Gusztáv karnagy vezetésével. Akkor még senki sem gondolt arra, hogy olyan művészi együttes fejlődik ebből az énekkarból, mint a később nagy hirnévre szert tett Vakok Homérosz Kórusa, amelyről kötetnyi zenekritika és elismerés tanuskodik.

A történet szálai a század első évtizedéig nyulnak vissza. Hikkel István, a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület későbbi gondnoka lelkes zenerajongó, maga köré gyűjtötte a jóhangu vak munkásnőket és néhány kórusművet tanított be nekik. Ma hálával gondolunk a szerény kezdetre. Ez, a szinte alkalmi jellegű énekkar volt az alapja annak a női kórusnak, amelyet 1916-tól - most már hivatalosan - Lumpe Gizella tanárnő vezetett 1927-ig. A kórus irányítója sokoldalú, jól képzett szakember volt, a karvezetés mellett 6-8 szólóénekes hangképzését is rendszeresen ellátta. Az együttes műsora - kivétel nélkül - zongorakiséretes művekből állt. Lumpe Gizella tanítás közben, az egyes szólamokat előénekelte vagy lezongorázta. A szereplések zömmel házi jellegűek voltak, de ezekre az előadásokra mindig hívtak látó vendégeket is, akik a műsorokat meghallgatva, a vakok barátaivá váltak.

Külső szerepléseik is voltak, ezek közül emlékezetes marad az az 1917-es hangverseny, melyen Jászai Mari is fellépett.

Schnitzl Gusztáv karnaggyal a női kar első próbái 1927. októberében voltak. Négy hónappal később, vegyeskarrá kiegészülve jött létre a Homérosz Kórus. A magyar Himnuszt tanulták meg elsőnek. A férfi énekesek többségükben Schnitzl karnagy korábbi tanítványaiból kerültek ki, akik jó muzsikusként és lelkes zenerajongóként voltak, de szívesen jöttek énekelni a barátok és ismerősök is.

Voltak az énekesek közt zenetanárok is. Három olyan jelentős egyénisége volt a kórusnak, akikre a karnagy mindig számíthatott és akiknek véleménye döntő volt: Hinger Boldizsár, Solt János és Holport Kálmán. Közülük csak Holport Kálmán él, 70. születésnapja alkalmából a minap tünnették ki a munka érdemrenddel. Tőle, mint alapító tagtól érdeklődtünk a megalakulás körülményei felől.

"Az 1928-ban megalakult Homérosz Kórus az akkori Hermina ut /ma Május 1 ut/ 7. sz. alatt, a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület épületében tartotta próbáit. A próbák céljaira külön zeneterem állt rendelkezésünkre. Ebben az épületben működött a Homérosz mozi /nyáron kertmozi volt/, de az énekkar elnevezése ezzel nincs összefüggésben. Mi azért választottuk a Homérosz nevet, mert Homérosz is vak volt. Akkor már működött egy kizárólag vonósokból álló Homérosz Zenekar is, ahol a hegedűsöknek én voltam a korrepetitora."

Elsárgult, korabeli újságkivágások közt olvashatunk arról is, hogy mit jelentett a Homérosz Kórus tagjainak az éneklés. Egy szólista így mondta el:

"Az ének az életem. Karnagyunk a legnagyobb jót tette velünk, mikor ezt az énekkart életre hívta. Ezek életünk legboldogabb órái, melyeket itt az énekkeremben töltünk." - Ennyi rajongás, lelkesültség vezette a dalosokat munkájukban.

Schnitzl Gusztáv egyre magasabbra emelte kórusának színvonalát. Szakembereket hívott meg, hogy a kar énekét meghallgassák, majd a sajtó képviselőinek mutatta be a műsorszámokat. Miután minden részről elismeréssel találkozott, határozta el, hogy énekkarát a nagy nyilvánosság előtt is bemutatja.

Csendben folytak az előkészületek az 1929. szeptember 6-i rádióbemutakozásra. - 1930-tól azután a vokális zene valóságos ünnepnapjai voltak a Homérosz énekkar fellépései és rádiószereplései. A magyar közönség hamar megismerte és megszerette az együttest.

Ebben az időben egyedülálló volt világszerte, ahogyan hazánkban a vakok művészi karéneklését a Homérosz Kórus megvalósította. Az énekkar első zeneakadémiai hangversenye 1930. február 28-án volt. Az esemény széleskörű és eléggé fel nem becsülhető kulturmunka szálainak kiindulópontjává vált. Egyre jelentősebb lett a kórusnak az a tevékenysége, amelyet az új, sőt legújabb magyar zeneművek bemutatásáért tett.

1931. február végén már újabb zeneakadémiai hangverseny! Utána lo nappal szegedi szereplés a Tisza Szálló koncerttermében! Másnap kecskeméti és ceglédi fellépés! A közös énekkari munka egyévé kovácsolta a szíveket. Az összeforrottság, a zeneszeretet nem ismert fáradtságot, megtorpanást.

1931. nyarán a Magyar Dalosszövetség országos válogató versenyén hibapont nélkül lett első az együttes. 1932-ben megismétlődött az előző évi siker, s mint első helyezett, a kórus elnyerte a kultuszminiszter ezüstserlegét.

Schnitzl karnagy munkája a szakkörök figyelmét sem kerülte el. - 1932-ben Mihó-díjjal tüntették ki, melyet érdemes magyar karmestereknek ítelt oda az Országos Magyar Dalosszövetség.

1933-ban a Homérosz Kórus az országos énekkari dalosversenyen 200 kórus előtt az első helyet jelentő aranyérmét és a kórusok versenydíját, a kormányzói díjat nyerte el.

1936-ban, a Szombathelyen megtartott dalosversenyéről az énekkar az akkor elérhető legnagyobb daloskitüntetést, a Királydíjat hozta el.

A sorozat folytatódott. Az együttes az első tíz évben - 1938-ig - 116 szereplés alkalmával 539 művet adott elő. 28 alkalommal énekelt a Magyar Rádióban. Ezzel 75 zeneszerző kórusművét tanulta meg. Ezek között 36 magyar komponista szerepelt. A magyar művek fele, mint ősbemutató, a kéziratból először került előadásra. Az évenkénti zeneakadémiai hangversenyen kívül, a kórus 14 vidéki nagyvárosban lépett fel. E mellett 25 ifjúsági hangversenyt is adott. Műsorán Bach, Bartók, Delibes, Beethoven, Demény, Erkel, Haydn, Hubai, Kodály, Liszt, Muszorgszkij, Palestrina, Schubert, Verdi, Wagner stb. művek szerepeltek.

1938-ban 7 magyar hanglemez örökíti meg a Homérosz Kórus énekét. A kórus addig is közkedvelt volt a rádióban, de most e hanglemezek révén szinte mindennapos szereplővé vált.

A második világháború vészterhes éveiben, amikor objektív nehézségek gátolták a kórusmunkát, a rádió e lemezek műsorra tűzésével pótolta a kar élő adásban való szerepeltetését. Ezeket a felvételeket évekig forgatták még a felszabadulás után is a rádióban, de a kezdetleges technikával készült lemezeket hamarosan kiszorította a műsorból a műszaki fejlődés.

A II. világháború idején egyre ritkébbak lettek a szereplések. Az egyik korabeli újságcikkből olvasható, hogy 1942. februárjában a Magyar Művelődés Házában a II. világháború vak katonái javára rendeztek egy nagy hangversenyt, ahol a vak énekkart látó szimfónikusok kísérték. Szaporodtak a bombázások, elkövetkezett a főváros ostroma.

A felszabadulást követő időben a körülmények megváltozása nagy hatással volt a vakok intézetének lakóira. A budapesti intézet anyagilag még nem tudta segíteni a lelkes kulturtevékenységet, de helyiséget már biztosított az 1946 tavaszán újra munkához látó Homérosz Kórusnak.

A kar újjászervezését és vezetését Berindán László zenetanár vállalta el. A régi tagokból újjáalakult kórus 1947-ben már fellépett a budapesti Önkéntes Mentőegyesület fennállásának 60. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. A szereplést a rádió is közvetítette. Ezt követően forradalmi dalokkal, mozgalmi indulókkal keresték fel az üzemeket, intézményeket, kulturházakat. További rádióhangversenyek, fővárosi és vidéki szereplések, nagyszerű zeneakadémiai fellépések egész sorát hozták a következő évtizedek.

A megtett ut további állomásait - egyebek között - Somorjai Ferenc, Peskó György, Késmárki György, majd ismét Peskó György karnagy működése jelzi.

Több mint egy évtizeden keresztül Somorjai Ferenc karnagy vezette az

együtttest. Abban az időben a kóruskultúra országos viszonylatban is hatalmas fejlődésen ment keresztül. A karnagynak és az együttesnek mindent meg kellett tenni azért, hogy korábban szerzett rangját a kórus megtarthassa. Igyekezetük eredménnyel járt. Ezt bizonyítják a sikeres zeneakadémiai fellépéseken túl az egri és a gyulai dalosversenyeken elért eredmények is. A székesfehérvári dalostalálkozón a kórus aranykoszorút kapott. 1965-ben hanglémez is készült a kórus néhány műsorszámáról Somorjai Ferenc vezényletével.

1966 és 73 között Peskó György karnagy - orgona- és zongoraművész - vezette a Homérosz Kórust. Lelkes munkával folyt a 40 éves jubileumra való felkészülés. Juhász Erika akkori kórustag egyszer így nyilatkozott: - "Nagyon szeretünk énekarba járni. Peskó tanár ur jól megérti a fiatalokat. Nagy örömeinkre szolgál az is, hogy a kórus idősebb és fiatalabb tagjai baráti egyetértésben énekelnek egymás mellett."

Peskó György vezetésének idején jutott ki a kórus első ízben határainkon túlra, Jugoszláviába. 1968-ban, fennállásának 40. évfordulója alkalmából a Kiváló Együttes címet kapta meg az énekar.

Néhány évig Késmárki György karnagy - aki egyébként a Musica Antiqua Hungarica együttes karmestere is - állt a kórus élén. A Homérosz nyireg-házi hangversenyéről így ír a Kelet-Magyarország c. lap 1976. május 12-i száma: "Ha van a zenének értelem-, érzelem-, hangulat- és gondolatformáló jelentősége, itt a vakok énekarában tényleg van. Nem lehetett meghatódottság nélkül nézni az éneklés közben átszellemilt arcokat, hallgatni a valóban szép és művészi produkciót." Ugyanez év október 28-án két előadásban mutatkozott be Sopron közönségének a Homérosz Kórus és a vakok zenekara. A két előadás átütő sikerét a Győrött megjelenő Kisalföld c. napilap november 11-i száma hosszabb cikkben méltatja. A képekkel illusztrált írás külön foglalkozik a Homérosz Kórus több évtizedes múltjával és a hangversenyen nyújtott kiváló teljesítményével. A kórus 1977-ben eljutott a szomszédos szocialista országokba is. Emlékeztetsek a besztecerbányai és aradi koncertek. Az Aradon megjelenő Vörös Lobogó című magyar nyelvű ujság 1977. május 17-i számában többek között így ír a kórus fellépéséről: "Pontos intonálás, kivételesen szép harmónia jellemezte előadásukat. Minden szót a kiejtés teljes és tökéletes szépségében hallottunk. A nagylétszámú kórus egységes hangszerré válva tolmácsolta mindazt, ami szép a zeneirodalomban."

A hangversenyeken edződött énekkari együttes immár jól példázza sikeres műsoraival, hogy a karvezetői átgondoláson és a szorgalmasan látogatott próbákon kívül döntő szerepük van a gyakori fellépéseknek egy kórus életében.

Peskó György 1977. őszétől ismét elvállalta az együttes művészeti vezetését, zenei irányításával a Homérosz Kórus fennállásának 50 éves jubileumára készül. A 42 tagú vegyes kar egyre magasabb művészi színvonalat ér el. A még élő alapító tagok ma már nem tartoznak az aktív énekesek közé, de örömmel gondolnak vissza az együtt töltött munkára és sikerekre.

A Homérosz Kórusban jelenleg olyan énekkari tagok is találhatóak, mint Károlyi Margit, aki 24 éve és Boros András, aki 23 éve énekel. A kórus titkára: Bálizs Mária, akit 1971. őszétől többször újraválasztottak tisztségébe. Tőle kérdezzük, hogy mit jelent ma az énekkar tagjának az együttesben való részvétel?

- "A művészetek iránti igényeink kielégítését a látás hiánya gátolja. A zene ezt pótolni igyekszik. Jól eső érzés a mindennapi munka mellett hetente két estén aktívan muzsikálni, énekelni, a szeretett közösségben résztvenni. Sok szép emlékem fűződik a kórusához: akár a zeneakadémiai, akár a külföldi vagy éppen a pannonhalmi fellépésünkre gondolok. A kórus életében voltak könnyebb és nehezebb periódusok. Változott a tagság is. Az utóbbi évtizedben azonban egy mag, egy törzs mindig megmaradt. Most érzik a tagok, hogy egyenesen van az énekkari ügy. Nincs hiányzás a próbákon. Karnagyunk: tenniakarása buzdítólag hat mindenkire. Jó, emberi kapcsolatot tart a kórusal, tudja, ha jó a közösség belső élete, számíthat az énekesekre. A próbákon az időt maximálisan kihasználjuk. Nem kell attól tartani, hogy valami az utolsó pillanatra marad. Van idő min-

denre. Biztosak vagyunk abban, hogy munkánk gyümölcsözni fog."

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Homérosz Kórusa - fennállásának 50 éves évfordulóját ünnepeelve - 1978. május 14-én, vasárnap este fél 8 órai kezdettel hangversenyt tart Budapesten, a Zeneakadémia Nagytermében. Vezényel, orgonán játszik és zongorán kísér: Peskó György. Közreműködik: Barna Mária, Bálizs Mária és Németh Tamás.

M ü s o r :

Hassler: Ünnepre jöttünk.

Dr. Medve László egészségügyi miniszterhelyettes ünnepi beszéde.

Schütz: Máté passió zárókórusa.

Purcell: Didó bucsuja és a zárókórus a "Didó és Aeneas" c. operából.
szólót énekel: Bálizs Mária.

Pachelbel: f-moll chaconne

Bach: d-moll Toccata és fuga

Orgonán előadja: Peskó György

Csajkovszkij: A bérc

Brahms: Siró éji csend

Schumann: Cigány élet

Spanyol szvit: Hivogató, Bánat, Bolero

Szünet

Kodály Zoltán: Mátrai képek

Esti dal

Öregek

A 114. genfi zsoltár

Farkas Ferenc: Régi magyar táncok

Zongorán előadja: Németh Tamás

Altató, A tündér, A tavaszhoz

szólót énekel: Barna Mária

Bárdos Lajos: Tiszai dallamok

Dana-dana

Jegyek kaphatók: 14-30.- Ft-os áron a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségében /Bp. XIV. Május 1 u. 47. Tel: 428-506/ és a Zeneakadémia pénztárában /Tel: 420-179/.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

- . . -

György Tamás: Technikai rovat

A TELEFON IV. rész

/Távbeszélő-Központ./

Amikor elkezdték - 100 évvel ezelőtt - a távbeszélőkészülékek gyártását, csak párosával szerelték fel azokat. Ahhoz, hogy több állomás tetszés szerint hívhassa egymást, mindegyiket össze kellett volna kötni a többivel. Ez nagyon megnövelte volna a költségeket, nagyon bonyolult hálózat vált volna szükségessé, és amellet minden előfizető kihallgathatta volna a beszélgetéseket. Ebben a formában sohasem juthatott volna a távbeszélő ahhoz a szerephez, amelyet ma játszik az emberek életében. 1877-ben Edison-nál egy nagyon tehetséges új munkatárs jelentkezett, Puskás Tivadarnak hívták. Edison laboratóriumában jól megszervezett, céltudatos munka folyt. Ebben az időben a legfontosabb feladat a távbeszélő készülékek tökéletesítése volt. Az ifjú munkatárs nem elégedett meg a részfeladatok megoldásával. Elmondta Edison-nak új forradalmi ötletét. A gondolat a következő volt: a különböző helyeken működő távbeszélő készülékek vezetőkeit egy központba kell vinni, hogy ott tetszőlegesen lehessen kapcsolni őket egymáshoz. Az ötlet rendkívül gyorsan megvalósult és Bostonban üzembe helyezték az első távbeszélő központot.

1881-ben Budapesten is létesült telefonközpont. Puskás Tivadar fivére, Puskás Ferenc tervezte. Ennek a központnak mindössze ötven előfizetője volt. Néhány év múlva azonban Magyarországon is mind szélesebb körben kezdett elterjedni a telefon, melynek fejlesztését maga szorgalmazta és irányította.

Puskás Tivadar hazatért Amerikából. Új ötlete támadt, felismerte ugyanis, hogy a távbeszélő nemcsak üzenetközvetítésre alkalmas, hanem szórakoztatásra is. Feltalálta az "élő ujságot", amelyet később telefonhíromdónak neveztek el. Érdekes azonban, hogy bár Budapesten évtizedeken keresztül működött, és több ezer előfizetőhöz továbbított napi híreket és zenét, külföldön nem tudott elterjedni. Valószínű, hogy ebben része volt a berendezés technikai tökéletlenségének is, de a fő ok az lehetett, hogy nem volt megfelelő tőke a reklámhoz. A távbeszélőközpont azonban annál jobban elterjedt az egész világon, amelyet Edison laboratóriuma fejlesztett ki. Kisebb településeken még ma is találunk olyan kézi kapcsolású központokat, amelyek sok tekintetben a feltalálók által kidolgozott szisztéma szerint működnek. Az első, ami a távbeszélő-központnál feltűnik az, hogy az egyes előfizetők készülékeit mindig kettős vezeték köti össze a központtal. A távíró működéséhez egy vezeték is elegendő, a másik vezeték a föld pótolja. A távbeszélőnél is megpróbálkoztak ezzel a módszerrel, de rengeteg zajt vett fel és a többi beszélgetés is áthallatszott. Az első években szigetelés nélküli rézdrótot alkalmaztak. A keresztül-kasul futó légvezetékek a háztetők képét bizony alaposan megváltoztatták. Kisebb városokban, falvakban még ma is ilyen a telefonhálózat, de a nagyvárosban ez lehetetlen. A vezetékeket a föld alá viszik kábel formájában. Rengeteg érpár halad egy kábelen belül, természetesen egymástól gondosan elszigetelve.

Hogy hogyan fut össze a szinte megszámlálhatatlan vezeték és miként választják ki a hívók az általuk keresett állomást, erről legközelebbi számunkban írunk.

/Polytatjuk/

- . -

Dr. Domonkos János: Kulturális életünk hírei

Bódi Emese: Kirándulás Kassára

1977. december 16-án, pénteken reggel a 7 óra 40 perckor induló vonattal utaztunk Kassára. Hidasnémetinél keltünk át a határon. Egy óra körül érkezünk meg utunk végcéljához.

Az állomásról - egy szép parkon át - egyenesen a dómba mentünk. A Szent Erzsébet dóm a város főutcáján, a Lenin uton van. Ezen a helyen a XIII. században egy kisebb templom állt, mely 1378-ban tűzvész áldozata lett. Néhány év múlva hozzákezdtek a dóm építéséhez. Első építője Kassai István mester volt. A templom a gótikus stílus egyik legszebb remeke. Legcsodálatosabb részei Mátyás király korában épültek. 1520-ban készült el. 1556-ban ismét tűzvész pusztított Kassán, a templomból csak négy oltárt tudtak megmenteni. 1877 és 1896 között, a magyar országhoz tervezője, Steindl Imre tervei alapján építették újjá. Ma is ebben a formájában látható. A dóm hossza 60, szélessége 40 méter.

Nagy meghatottsággal léptünk a templomba. Nekünk, magyaroknak azért is kedves, mert itt nyugszik történelmünk egyik legkiválóbb alakja, II. Rákóczi Ferenc. Megilletődve álltam meg a nagy magyar szabadságharcos sírjánál. Tiszteletem és szeretetem jeléül öt piros és három szál fehér szegfűt helyeztem el hamvainál. A csokor vékony fekete selyem és egy nemzeti színű szalaggal volt átkötve.

Itt nyugszik még a nagyságos fejedelem leghűségesebb hadvezére és barátja, Bercsényi Miklós is.

Ezután a Munkásmozgalmi Múzeumot néztük meg. Az épület régen a vármegye háza volt, amikor Kassa Aba-Uj vármegyének volt székhelye. A kiállítás 1848-tól napjainkig mutatja be a történelmi és munkásmozgalmi, va-

lamint a nép életét szemléltető emlékeket. A kiállításon magyar nyelvű idegenvezető kalauzolt bennünket, aki nemcsak a muzeumról, hanem Kassa városáról is beszélt. A településnek már 180 ezer lakosa van. Jelentős iparából kiemelkedik a vaskohászati kombinát. A városban egyetem és főiskola működik. A muzeum épületének jelentős történelmi eseménye, hogy Benes elnök, 1945 áprilisában itt hirdette ki az új kormányprogramot. A hivatalos vezetés nagyon sokat tesz azért, hogy Kassa modern várossá fejlődjék. Arra is törekszenek azonban, hogy a műemlékek is megmaradjanak. Ezek közül még kettőt néztünk meg: a színházépületet és az Orbán-tornyot, mely a dóm mellett áll. A toronyban minden délután 3 órakor szép muzsikát játszik egy zenélő szerkezet.

Az idő rövidsége miatt a városnak csak nagyon kevés nevezetességét láthattuk. Visszaindulásunk előtt az állomáson sokan megkóstolták a jó szlovák sört és így különösen jó hangulatban indultunk hazafelé.

A csoportot dr. Domonkos János, a szövetség kulturosa vezette. A töle megszokott figyelmességgel és kedvességgel tájékoztatott bennünket mindenről az egész uton. Élményekben gazdagodva érkeztünk Budapestre.

....

Áprilisi eseménynaptár
Rendezvények Szövetségünk Székházában
/Budapest, XIV. Május 1.ut 47./

Április 9-én, vasárnap 16 órakor:

Hires hangszeres darabok a Zeneakadémia fiatal művészjelöltjeinek hangversenye.

Április 16-án, vasárnap 16 órakor:

Kékesi János kecskeméti zeneszerző szerzői estje

Előzetes:

Május 14-én, vasárnap 19.30 órakor a Zeneakadémián:
a Homérosz Kórus jubileumi hangversenye

- . -

Dénes József: Sportrovat

Hirth Ignác: Beszámoló a Turista Szakosztály 1977 évi munkájáról

A Wesselényi Turista Szakosztály 1977-ben egy újabb lépést tett előre. A korábbi évek eredményei jó propagandának bizonyultak szakosztályunk számára. Ennek következményeképpen taglétszámunk állandóan gyarapodik, évről-évre több sorstársunk ismeri fel a természetjárás egészséget ápoló és ismereteinket gyarapító voltát. Szövetségünk tagjai többségükben ülő munkát végeznek, így a mozgáshiány pótlását és a zajos, fertőzött levegő-jü környezetegből való kimenekülést egyaránt jelent egy-egy hétvégi túra.

A szakosztály létszáma 1977-ben 61-re emelkedett. - 45 alkalommal rendeztünk turát, melyeken összesítve 910 személy jelent meg.

1 turán átlagosan 20 személy vett részt. Turáink közt szerepelt 6 kétnapos és 1 háromnapos, tehát a turanapok száma 53 volt. - Ezek az adatok emelkedést mutatnak a korábbi évekhez képest.

Az 1977-es év jelentős dátum szakosztályunk életében, mivel most első ízben adódott alkalom külföldi turák lebonyolítására.

Az elmúlt év eseményeinek ismertetése folytán csak a legmegkapóbb epizódokra, egyedülálló jelenségekre szoritkozom.

A kronológiai sorrendet betartva, elsőként a Pálvölgyi barlangban tett látogatásra térek ki.

Itt némi izgalommal vegyes vidámság közepette ereszkedtünk le a függőleges "tyuklétrákon", de az ott elénk táruló látnivalók mindenért kárpótoltak bennünket. A cseppkőképződmények különféle alakzatai a meseországot varázsolták elénk, a barlang akusztikája pedig szinte páratlan.

Autóbusz-kirándulásunk első állomása Tata volt, ahonnan az Öreg tavon történt sétahajókázás és a Vár-muzeum megtekintése után Győrbe indultunk. Az itteni székesegyházban található - Mátyás király Kálváriája mellett - hazánk legértékesebb erekélye, a Szent László Herma.

Rövid autótut után Pannonhalmára érkeztünk, mely az értékesebbnél értékesebb műkincsek, műemlékek és régiségek tárháza. Itt már 996-ban Géza fejedelem hívására letelepedtek az első Bencés-rendi szerzetesek. I. István király itt szentelte fel az első templomot. - Itt van Európa legnagyobb bencés-könyvtára, számos felbecsülhetetlen értékű kódex, itt őrzik az első magyar nyelvvelmékünket, a Tihanyi Apátság alapítólevelét.

Pécsi utunk során jártunk az ottani, I. István által alapított székesegyházban. Alapítása idején csak a székesfehérvári multa felül, de azt a törökök lerombolták. Romjait egy későbbi kirándulás során tekintettük meg. A Pécsi Székesegyház alatt egy 1600 évvel ezelőttről származó, római kori templom van. Európában ehhez hasonló csak Olaszországban található. Pécs utcáit járva gyakran találkoztunk a Zsolnai Porcelángyár remekeivel. A mecseki tura és a harkányi fürdőzés töltötte ki itt tartózkodásunk hátralévő idejét.

Eger nevezetességei közül Fazola Henrik kovácsoltvas alkotásai, a Vár, a minaret és az ország második legnagyobb orgonájával rendelkező bazilika a legemlékezőbbre méltóbb.

Szilvásváradról gyönyörű, romantikus ösvényeken, a csörgedező pisztrángos patakok kellemes zenei aláfestése kíséretében haladva értük el a Bükk legmagasabb pontját, az Istállóskői csucst. E csucs lábánál, egy tágas barlangban található az ősember egykori lakóhelye. Az itt élt ősrünk valamelyik kortársának, a "Samu"-nak a lábnyoma kőbe vésve maradt ránk a Tata melletti Vértesszőlősen, ahol ugyancsak az idén jártunk.

Nagy érdeklődéssel ismerkedtünk a Szilvásvárad közelében lévő szabadtéri erdei múzeum anyagával. Az itt látott leletek, kiállított tárgyak közül talán csak egyet emelek ki, a 4 millió éves megkövesedett fatörzset.

A Szabadtéri Játékok városában, Szegeden egy kellemes, napsütéses őszi hétfvéget töltöttünk. - A Fűvészkertben a 150 rózsafaj szimpompája jelentette a látványosságot. Bár Szeged és környéke a közeli és távolabbi múltban sűrűn volt a történelmünket formáló események színtere - itt volt Attila táborhelye, a honfoglaló magyarok Szeged közelében tartották első országgyűlésüket, az 1848-49-es szabadságharc idején is több ízben került az érdeklődés középpontjába - mégis, a Tisza gyakori pusztító hatása folytán Szeged műemlékekben szegény, de modern építészeti elvek alapján épült város. Híres a paprikájáról, hírhedett a boszorkánypereiről. A Dóm 10180 sippal rendelkező orgonája Európában a második helyen áll. A Zsinagóga impozáns belső kiképzése lenyűgöző hatást tett ránk.

Egyik dísznótáros kirándulásunk célpontja Seregélyes, dr. Münnich Ferenc szülőfaluja volt.

Utunk során elsőként a székesfehérvári városnézés szerepelt programunkban. Ez a város volt a magyarság első fővárosa, az Árpád-házi királyok koronázási és temetkezési helye. A Bori várban egy hihetetlenül termékeny művész életművét ismertette vezetőnk. A seregélyesi ebéd után Dunaujvárosba, első szocialista városunkba indultunk, ahol rövid városnézés és borkóstoló zárta az napi programunkat.

A külföldi turák megszervezése csak részben köszönhető szakosztályunknak, ennek ellenére minden érdeklődő tagunk részt vehetett ezeken a megmozdulásokon, számosan éltek is a lehetőséggel.

Az országhatárt első ízben az aradi kirándulás alkalmával léptük át. Ehhez a romániai nagyvárosához történelmünk egy szomorú eseménye kapcsolódik, nevezetesen az 1848-49-es szabadságharc 13 hős tábornokának a kivégzése.

Két másik alkalommal Csehszlovákiában jártunk.

A pozsonyi Koronázó-templomban szentelték fel a Habsburg származású királyainkat, itt zajlottak le a híres pozsonyi országgyűlések.

Kassa gótikus temploma, a Szent Erzsébet székesegyház európai híri. Itt helyezték örök nyugalomra II. Rákóczi Ferenc és hős édesanyja, Zrínyi Ilona hamvait.

Hogy e gazdag programot lebonyolíthattuk, azt egyaránt köszönhetjük mindig készséges turavezetőinknek, a szakosztály aktivistáinak, és nem utolsósorban a Vakok Szövetsége erkölcsi és anyagi támogatásának.

Az 1978-as terveink:

egy 7 napos lengyelországi kirándulás, körutazás az Északi közép-hegységben, egy badacsonyi tura és a szarvasi Arborétum meglátogatása. Ezekon kívül természetesen szerepel még terveink közt számos Budapest-környéki és más egy nap alatt lebonyolítható tura.

- . -

Lak István: Szakmunkásképző iskolánk életéből

Molnár Irén és Plank László: Karácsonyi műsoros est

Intézetünkben az idei tanévben is megrendeztük a hagyományos karácsonyi műsort, amelyre nagy izgalommal készültünk.

Ezen a vidám műsoros esten villámtréfák, jelenetek, humoros versek és dalok hangzottak el. Az énekszámokat szövetségünk zenekara kísérte Kovács Oszkár vezetésével. A tréfákban, jelenetekben szerepeltek /sorrendben/: Strenner János, Lohonyai Éva, Molnár Irén, Bulla Olga, Tátorján Teréz, Kiss Zoltán, Laskai Sándor, Barna József, Plank László, Seres Gyula, Németh Viktor, Ocsenás Erika, Ignác Éva, Kovács Annamária és Papp János. A tánc- és népdalokat Horváth Mária, Purak Aranka, Nedvig Ibolya és Balog Viola adták elő.

A jól sikerült műsort a közönség nagy tapsal jutalmazta. A műsor után tánc következett. Ezen az estén nagyon jól szórakoztunk.

- . -

Telefonkezelőink figyelmébe!

Telefonkezelőink szakmai csoportja január 25-én tartotta második értekezletét, amelyen héttagu vezetőséget választottak. A testület úgy határozott, hogy havonta egy alkalommal, a hónap utolsó péntekén 17 órától 19 óráig fogadóórát rendszeresít a szövetség budapesti székházában, Szermerédi István csoportvezető irodájában.

A vezetőség szívesen várja a telefonkezelő tagtársakat, felmerülő problémáik megtárgyalása céljából.

Papp Gyula
elnök

- . -

K ö z l e m é n y e k

38 éves, elvált férfi megismerkedne házasság céljából 35-40 év közötti gyengénlátó nővel. Leveletet "Hűség" jelígre kér a szerkesztőségbe.

Elvált, nyugdíjas, gyengénlátó, kétgyermekes édesanya megismerkedne házasság céljából hasonló sorsu, minden káros szenvedélytől mentes, 170 cm-nél magasabb, 26-30 év közötti férfival. Fényképes bemutatkozó levelet "Vadvirág" jelígre vár a szerkesztőségbe.

Jó anyagi körülmények között élő sorstársnő házasság céljából megismerkedne 55-60 év közötti, józan életű gyengénlátó férfival. Leveleket "Vidéki" jelígre kér a szerkesztőségbe.

23 éves, 162 cm magas, keresettel rendelkező, gyengénlátó férfi házasság céljából megismerkedne 18-23 év közötti gyengénlátó leánnyal. Cim: Kiss László Gyula, 9700. Szombathely, Aréna ut 1.

Mindkét nembeli Magyarországon élő vak és gyengénlátó fiatalokkal szeretnék sikírásban levelezni. A válaszokat az alábbi címre kérem: Zsurkucz Péter, 3700. Oradea. Jud. Bihar. Str. G.B. Ihow 46. B.Z. 11. et. IV. ap. 39. Románia.

Erdőkertesi 199 négyszögöles, adómentes, szép fekvésű üdülőtelek /ház-hely/ alkalmi áron sürgősen eladó. Érdeklődni lehet a 686-112-es telefonon.

Szeretném elcserélni tatabányai egy szoba-konyhás /+mellékhelyiség/ kertes /kb. 40 négyszögöl/ lakásomat bármilyen budapesti lakásra. Érdeklődni lehet Budapesten a 416-304-es telefonon.

- . - . -